

OBSAH

ÚVOD

KNIHA I

1. *Zrození klasické archeologie*

str. 13

Dívka z Via Appia (Nepochopený Laokoon / Zvedání sochy Livie / Winckelmann a zrození „umělecké archeologie“ / Antinoos—oblíbenec a bůh

2. *Pompeje a Herculaneum*

str. 25

„I na bohy to bylo příliš“ / „Dokonale odlitý“ bronzový kůň / Cavaceppiho dílna / Antika v romantickém světle / Kostra v prádelně / Sádrová těla / Mazois a „pomalý, ale nejlepší způsob vykopávek“ / Mládenec z popela / Pompejský bar a „malé oslice“ / Volební kampaň / Verecundus, výrobce plsti / Dům moralisty / Vila mystérií / Otec Piaggio a papyrové svitky / Záhadný magický čtverec / Profesor Maiuri pokračuje

3. *Schliemannův krok do tmy*

str. 44

Pahorek Hisarlik v roce 1809 / Velkoobchodník Schliemann / Tabulka: Schliemann podnikatel — Schliemann archeolog / Stránky ze Schliemannova deníku / Veliká věž v Íliu / Sofie a „šperky Heleny Trojské“ / Místa vykopávek v Tróji / Nepřítel a přítel / Schliemannův dopis anglickému premiérovi / Mapa Řecka / Mapa západního pobřeží Malé Asie / Agora v Mykénách / Co je to „homérská doba“ / Zlato a věda

4. *Nové světlo z Kréty*

str. 63

Krátkozraký Angličan / Tabulka: Chronologie krétsko-mykénské kultury / Skutečný vzhled krétské architektury / Problémy „restaurování“ / Princ v lilích / Akrobat s býkem / Hadí bohyně / Krétská pečetidla a sošky / Ventris rozluštil krétské písmo / Disk z Faistu / Restaurování chrámové brány v Baalbeku

KNIHA II

5. *Egyptská Sfinga*

str. 84

Ta nebo ten / Flaubert a Sfinga / Její „grand caractère“ / Hádanka / Napoleon a Denon / „Description“ / Zapomenutá výprava / Poezie a pravda / Fotografie a kresba / Belzoni dopravuje Ramessův kolos / „Silák“ a vykopávky / Champollion / Rosettská deska / Hieroglyfy / Obelisky

6. *Geometrie v kameni*

str. 107

Pyramidy jsou hroby / Vnitřek Chufewovy pyramidy / Jak ji viděli dříve / Archeologie a střelný prach / Lane v hrobce / Autoportrét E. W. Lanea / Camera lucida a Velká pyramida / „Bible v kameni“? / Flinders Petrie / Průřezy třemi pyramidami / Borchardtova rekonstrukce abusínských pyramid / Gonémovy objevy v roce 1954 / Pyramidy mluví

7. Mumie

str. 127

„Mumie je ...“ / Mumie jako lék / Vylupování hrobů / Tančící mumie / Hérodotův popis balzamování / Hromadný hrob šedesáti bojovníků / Lupiči s Masperem a Brugschem / Mumie Ramesse II. / Maspero nalézá Sethiho I. (Květinami pokrytý Amenhotep I. / Královna Isimchobiu / Faraónova agónie / Nejzachovalejší mumie / První portréty v dějinách / Rentgenové snímky Wahovy mumie / Mumifikovaná zvířata / Ženy v archeologii / Thais

8. Údolí králů a svědectví o všedním životě

str. 150

Opět Hayova expedice / Údolí / Pohled do Tutanchamónovy hrobky / Poklady z přední komory / Carnarvon a Carter otvírají pohřební komoru / Zlatý sarkofág / Líbezné bohyně / Klenoty / Dopravní problémy ve starověku / Jaké měli Egypťané nástroje / Kameníci při práci / Pohřební oběti / Lodi mrtvých / Egypťská kniha mrtvých

KNIHA III

9. První cestovatelé v Babylónu a Persepoli

str. 179

Dva pohledy na Babylónskou věž / „Nebezpečné dobrodružství“ / Sitti Maani / Persepolis / Mapa: Mezi Středozemním mořem a Perským zálivem / Z klenotníka se stává archeolog / Slavnostní recepce u Kanavase chána / Engelbert Kämpfer a Xerxova trůnní síň / Býk s lidskou hlavou — jak ho viděli Chardin a Cornelis de Bruin

10. Rozluštění klínového písma

str. 195

Zprava doleva — nebo zleva doprava? / Kämpferův opis klínového písma / Niebuhr zůstává naživu / Jak se klínové písmo vyvinulo z písma obrázkového / Grotefend uzavírá sázku / Grotefendův portrét / Rozluštění / Richův portrét / Richův plán Babylónu / Portrét sira Roberta Ker Portera / Čtyři umělci — čtyři různé koncepce / Na laně u strmé stěny / Birs Nimrud „Vezmi svůj parník na záda svá a jdi“ / Přeprava lodí přes poušť / Ztroskotání / Niebuhr kreslí Ninive / Botta kope v Ninive / Place organizuje dopravu po řece / Dvě ukázky asyrského umění / Dareiův reliéf / Behistúnský nápis / Tajemství klínového písma / Čtyři pokusy o rozluštění

11. Layard v Ninive a Koldewey v Babylónu

str. 231

Dva Layardovy portréty (Layard při práci / „Sám Nimrud“ / Okřídlení býci / Černý obelisk / Ležící lvice / Balawatská brána / 30 000 hliněných tabulek / Povstání v Nippuru / Nekrolog o Koldeweyovi / Pohled na starý Babylón / Babylón povstává ze sutin / Brána bohyně Ištar / Babylónský drak / Rekonstrukce Babylónské věže

12. Metody a výsledky vykopávek v Uru

str. 252

Woolley o maličkostech / Bakšiš / Vypalování klínopisných tabulek / 1800 hrobů / „Jáma smrti“ v Uru / Záchrana stříbrné harfy / Urská mozaiková standarta / Sumerský vladař / Potopa byla

KNIHA IV

13. První zprávy o dobytí Mexika

str. 271

Archeologie Střední Ameriky se zrodila za války / Jak skutečně vypadal Cortez? / Měxické umění v Evropě / Dary Cortezovi / Co si o nich myslel Albrecht Dürer / První Indián v Evropě / Indiáni si hrají s gumovými míči

14. *Ve službách nové vědy* str. 280
Kněží páli a jeden kněz zachraňuje / Devět ukázek ze Sahagúnova díla / „Jupiter těchto ubohých lidí“ / Anděl zvěstování přichází zleva / Lidské oběti / Mexická desátá múza / Humboldtova „jedinečně krásná cesta“ / „Bohové zatratili tuto stavbu“ / Z pyramid se stává Kalvárie / Kingsborough umírá ve vězení pro dlužníky

15. *Dobytí města v džungli* str. 295
Opeřený had / Dupaixova expedice / Spálené zříceniny / Stoletý Waldeck uveřejňuje své nejdůležitější dílo / Palenque / Zříceniny Uxmalu / Chrám slunce / Stephens objevuje Copán / Stély za ostnatým drátem / Za svitu luny v Izamalu / Doprava v džungli / Abbé Brasseur obětuje svoji církevní kariéru

16. *Nové problémy v Mexiku* str. 312
Jedna mexická pohádka / Posvátná studna / Thompson se potápí za zlatem / Eduard Seler / Sloni ve Střední Americe? / Jsou také středoamerické pyramidy mauzolej? / Objev „barevných stěn“

KNIHA V

17. *Retrospektiva a perspektiva* str. 327
Archeologie je dnes globální / Svitky od Mrtvého moře / Staré Jericho / Říše Chetitů / Induská kultura / Podvodní archeologie / Letecká archeologie

18. *Přílohy* str. 333
Chronologická tabulka dějin archeologie / Bibliografická poznámka / Seznam vyobrazení